

Del af Byens Ejendomme, der har Udgift til Natrenovation, men det er alligevel et stort Antal, og for de enkelte paagældende Samfundsborgere kan alene Væksten paa denne Konto medføre en Udsettelse af al Advance paa Ejendommene. Men i den Lovgivning, vi her har liggende paa Rigsdagens Bord, er der ikke taget det mindste Hensyn til dette Forhold.

Det er mig bekendt, at man har gjort sig Umage for i saa stor Udstrækning som muligt at faa en Erstatning tilvejebragt for denne Vækst i Vedligeholdelsesudgifterne, Udgiften til Renovation, Skatter o. s. v., man har fra det Partis Side, jeg tilhører, bestræbt sig for at faa denne noget højere op end til de 20 pCt., som er foreslaaet af Regeringen. Men da Regeringspartierne ikke har været at faa i Tale her, og man fra vor Side ikke har lagt afgørende Vægt paa, om det blev 5 pCt. mere eller mindre, men derimod paa at faa en nogenlunde fast Ordning paa dette Punkt udenom Nævnene som en forlods Erstatning til Husværterne, saaledes at disse dog ikke blev en ren Pariakaste, den eneste Stand omtrent i Landet, der overhovedet ikke faar Lov til at regne med Pengenes faldende Værdi, saa har man fra vor Side ikke villet gaa højere end til de 20 pCt.

Altsaa i Retning af Udgifter for Lejerne er der ingen Difference mellem det, Regeringspartierne har ønsket, og det, vi andre sluttelig holdt fast ved. Jeg maa her oplyse, at vi fra vor Side i Landstinget har gjort os Umage for at faa de 20 pCt. fastslaaet som den rimelige Forhøjelse af Lejen uden Nævnets Mellemskomst. I den Anledning har man i Landstinget fra den Side, som jeg repræsenterer her i Salen, gjort sig Umage for at faa disse 20 pCt. frigjort, men det var umuligt i Landstinget at faa et Flertal for dette Forslag; man maatte derfor tage det tilbage og maatte blive staaende ved den Ordning med den procentlige Vækst, som Lovforslaget indeholder. Man maatte undlade at insistere paa det nævnte Forslag for overhovedet at faa blot bjærget Bestemmelsen om, at en Overenskomst mellem Ejer og Lejer skulde staa ved Magt uden Nævnets Mellemskomst. Man kunde end ikke bjærge denne Bestemmelse, saaledes som den er i den nugældende Lov, man maatte fortynde Bestemmelsen yderligere derved, at man maatte gaa ind paa, for overhovedet at faa den, at den vedkommende Overenskomst mellem en Ejer og en Lejer skulde for Huslejenævnet vedstaas af vedkommende Lejer, før den stod ved Magt. End ikke en saa naturlig Bestemmelse som

at fastslaa dette ene, at en Overenskomst mellem to voksne Mennesker skal kunne staa ved Magt, har man kunnet slæbe igennem uden bogstavelig talt næsten at maatte kapitulere paa alle de øvrige Omraader.

Dette er en Form for Lovgivning, som jeg kunde ønske ganske anderledes. Jeg kunde ønske, at man fra Landstingets Side havde været i Stand til at fastslaa Ejerens Ret til disse 20 pCt., Lovforslaget giver ham, og at der fra Landstinget var kommet et Lovforslag til os, som tog Hensyn til det meget vigtige Punkt, som jeg har tilladt mig at nævne i den Udvikling, jeg her har fremsat. Dette er ikke blevet Tilfældet. Mit Parti kunde ikke gennemføre dette Standpunkt i Landstinget, et Flertal kunde altsaa ikke skaffes til Veje, og det Lovforslag, der foreligger her, er det tynde Resultat af de Forhandlinger, der har været førte om Sagen. Forhandlingerne i Boligkommissionen var efter min Mening ogsaa tynde i Resultatet, fordi Vanskelighederne med at øve Paavirkning overfor det socialdemokratiske og radikale Flertal sikkert har været af samme Natur som de, der har gjort sig gældende i Landstinget, saa at man ingen Vegne har kunnet komme.

Nu hørte vi i Dag, at den radikale Ordfører, der paatog sig et Speciale, som jeg antager ligger for de Radikale, idet han væsentligt dvælede ved den Ret til at afslutte Overenskomst, der er den eneste Indrømmelse, der er givet, mente, at dette var en meget slem Indrømmelse. De stakkels Lejere kunde komme i en meget slem Situation, naar de stod overfor en Husvært og skulde træffe Overenskomst om en Lejeforhøjelse, lad mig sige paa 50—100 Kr. om Aaret. Saadan en lille stakkels Lejer har det sikkert meget haardt, naar han staar som voksen Mand eller Kvinde overfor en anden voksen Mand eller Kvinde og skal træffe Overenskomst angaaende en saa formidabel Kapital som den, der her er Tale om, som jo sikkert efter den Lønstandard, Rigsdagen just har gennemført, kan dreje sig om Velfærdssager, umaadelig omfattende Velfærdssager. Af den radikale Ordførers patetiske Torø fik man endogsaa Indtrykket af, at han mente, der var Tale om Brud paa Sjælefreden, hvis der skete noget i den Retning, det vilde nemt kunne føre til, at vedkommende i Henseende til Forpinthed vilde naa til et vist Ydermaal. Jeg kom til at tænke paa den svenske Præst, der, da han havde talt til Menigheden i Rørstrømske Toner, og da Menigheden virkelig ogsaa reagerede, saa med et menneskekærligt Blik ud over For-